

**TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK VE AKRABA
TOPLULUKLARINDAN TÜRKİYE'YE YÜKSEK ÖĞRENİM
GÖRMEK AMACIYLA GELEN ÖĞRENCİLERİN UYUM VE
İLETİŞİM SORUNLARI
(KONYA SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

***E. Fazıl ÇÖLLÜ**
(Selçuk Üniversitesi, Türkiye)

****Y. Emre ÖZTÜRK**
(Selçuk Üniversitesi, Türkiye)

1. GİRİŞ

1992 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra dünya coğrafyasında yeni bir süreç başlamış ve Türk Cumhuriyetlerinin kendi bağımsızlığını da ilan etmesiyle Türkiye, Türk Devletleri ve akraba toplulukları ile pek çok alanda işbirliğine girmiştir. İlişkiler, pek çok alanda kendini gösterse de, özellikle eğitim alanında ortaya çıkan işbirliği daha dikkate değer durumdadır.

Bunun en somut örneklerinden biri "Büyük Öğrenci Projesi"dir. Bu proje ile 1992 yılından bu yana Türkiye'ye Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından ortaöğretim ve yükseköğretim düzeyinde öğrenciler gelmektedir¹

Üniversite eğitimi veya köyden şehre göç gibi çeşitli nedenlerle aynı ülke içerisinde yer değiştiren bireyler dahi bir uyum sorunu yasarken, bir başka ülkeden gelen bireylerin bu veya buna benzer sorunları yaşamayacakları düşünülemez Çünkü, her toplumun kendine özgü bir kültürü vardır ve bir kültürden diğer kültüre geçen bir birey, uyum problemleri ile karşılaşmaktadır.

Bir kültürden başka bir kültüre giden bireylerin yeni kültüre uyum yapmakta karşılaştıkları güçlükler, sıkıntılar, bunalımlar ve gösterdikleri tepkilere kültür şoku denilmektedir.²

Tanımadıkları bir ülkeye gelen bu gençler, sadece yeni bir ortama uyum sağlamak zorunda kalmayıp, aynı zamanda içinde buldukları yeni kültürün

* Öğr. Gör. Ersen Fazıl ÇÖLLÜ Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler M.Y.O. Konya e-posta: efcollu@gmail.com

** Öğr. Gör. Yunus Emre ÖZTÜRK Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler M.Y.O. Konya e-posta: yunem@selcuk.edu.tr

¹ Hüseyi TUTAR,. (2002). Türk Cumhuriyetleri ve akraba toplulukları'ndan gelen öğrencilerin başarısızlık nedenleri. Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.

² Güvenç BOZKURT, İnsan ve Kültür, İstanbul, Remzi Yayınevi, 1984

eğitim sistemine de uyum sağlamak zorundadırlar³. Buna ek olarak öğrenciler, toplumun ve ailelerinin yüksek düzeydeki beklentilerinin baskısını üzerlerinde hissetmenin yanında buldukları gelişim dönemlerinin getirdiği zorluklarla da baş etmek zorunda kalmaktadırlar.⁴

Öğrencilerin okulda karşılaştıkları sorunlardan en önemlisi, Türkiye Türkçe'ne yeterince ve beklendiği kadar hakim olamamalarıdır. Türk Cumhuriyetlerinden gelen gençler günlük yaşamda yeterli seviyede Türkçe konuşabilmelerine karşın, yazılı dilinde zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Bundan dolayı derslerde başarısızlık sorunu yaşamaktadırlar.

Yabancı kökenli olmanın getirdiği çekingenlik öğrencinin dersteki sözlü katılımını da olumsuz yönde etkilemektedir. Derse katılımın yetersiz olması, öğrencinin bilgi düzeyinden değil, yanlış anlaşılmaktan dolayı düşebileceği durumdan çekinmesinden kaynaklanmaktadır. Bunun sonucu olarak dersteki notu düşmektedir.

Bu çalışma, Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye öğrenim için gelen öğrencilerin, karşılaştıkları uyum ve iletişim problemlerinin, belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır.

2. Amaç ve Kapsam

Bu çalışmanın amacı; Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye öğrenim için gelen öğrencilerin eğitimlerini sağlıklı ve huzurlu olarak sürdürebilmesi, Türkiye'de buldukları süre içerisinde karşılaştıkları zorlukların, problemlerin, ihtiyaçların ve beklentilerin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesidir.

3. Tanım

Türk Cumhuriyetleri: Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, ve Türkmenistan

Türk ve Akraba Toplulukları: Ahıska ve Uygur Özerk Bölgesi

Kişilik: Kişilik bireyin birkaç niteliğine dayanan bir şey değil, bireyin pratik olarak tüm niteliklerini ve bunların etkileşimini kapsar. Bireyin fiziki yapısı, zihinsel ve duygusal yapısı, güdülleri, yaşantıları, alışkanlıkları, çevresi, çevresinde kendisine açık olan imkânların hepsi organize olmuş bir sistem

³ OTRAR, M., EKŞİ, H., DİLMAÇ, B. VE ŞİRİN, A. (2002). "Türkiye'de Öğrenim Gören Türk Ve Akraba Topluluk Öğrencilerinin Stres Kaynakları, Başa Çıkma Tarzları İle Ruh Sağlığı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 477-499.

⁴ - Leyla ERCAN ESENTÜRK., (1998). Yabancı uyruklu ve Türk Üniversite öğrencilerine ait sorunların bazı değişkenler açısından incelenmesi. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

olarak bireyi etkiler. Kişiliğin iki yönü vardır; bireyin kendisi ve dış dünya ile ilişkisi

Uyum: Uyum kavramı, çeşitli psikolojik yaklaşım ve disiplinlere göre biraz farklı biçimde anlaşılabilir. Birlikte, genel anlamda bireyin hem kendisi, hem de çevresi ile iyi ilişkiler kurabilmesi

Kişisel Uyum: Bireyin kendisini gerçekleştirmesi, kendine güvenmesi, kendi yeteneklerinin farkında olması, duygusal yönü, insanlarla iyi etkileşim kurabilmesi

gibi durumları içermektedir.

Sosyal Uyum: Bireyin ailesel ilişkilerinin sağlıklı olması, sosyal becerilerinin

yüksek olması, kendi istek ve gereksinimlerinin toplumla uzlaştırması gibi durumları

belirtir.

Genel Uyum: Bireyin Kişisel ve Sosyal Uyum puanlarının toplamı anlaşılabilir.

ve bu ilişkileri sürdürülebilir derecesinde tanımlanabilir⁵

4. Büyük Öğrenci Projesi

Projenin Başlangıcı ve Kapsamı: Proje 1992-93 öğretim yılında başlamıştır. Başlangıç aşamasında sadece 5 Türk Cumhuriyeti ile sınırlı iken izleyen yıllarda diğer Türk ve Akraba topluluklarına da yaygınlaştırılmıştır. Yine, başlangıç aşamasında 10.000 bursun 7.000' i yükseköğrenim (ön lisans, lisans ve lisansüstü), 3.000'i de orta öğrenim için planlanmıştır.⁶

Projenin amacı, Türk Cumhuriyetleri ve Topluluklarının eğitim düzeyini arttırmak, Yetişmiş insangücü gereksinimini karşılamaya yardımcı olmak, Türkiye dostu genç bir nesil yetiştirmek, olarak ortaya konmuştur⁷

Projenin yasal dayanakları şöyledir:

- 2922 Sayılı Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Kanun
- 15.04.1985 gün ve 85/9380 sayılı Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin yönetmelik

⁵ Ethem ÖZGÜVEN, "Yurtlarda Kalan Üniversite Öğrencilerinin Sağlık ve Psikolojik Sorunları". V. Ulusal Psikoloji Kongresi, Psikoloji-Seminer Dergisi Özel Sayısı, sayı: 8. İzmir: Ege Üniversitesi Ed. Fak. Yayını, 1990, ss. 47-56.

⁶ Yüksel KAVAK - Gülsün ATANUR BAKSAN, Türkiye'nin Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Akraba Topluluklarına Yönelik Eğitim Politika Ve Uygulamaları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2001, 20: 92 -103

⁷ T.C. Devlet Bakanlığı. "Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Topluluklarından Öğrenci Getirme Projesi / 1992-2000." (Briefing Metni). Ankara: (2000)

- 22.09.1993 tarihli ve 8991 sayılı Türk cumhuriyetleri,Türk ve akraba topluluklarından gelen öğrenci temsilcilerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili yönerge.
- Türk cumhuriyetlerinde açılan Türkiye Türkçesi eğitim-öğretim merkezleri yönergesi tebliğler dergisi: şubat 2009 / 2617
- Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Topluluklarından Gelen Öğrencilere Verilen Yükseköğrenim Bursları ile ilgili Şartname (4.6.1999 tarih ve 4490 sayılı Makam Onaylı)

Türkiye ve Türk Cumhuriyetleri ve diğer Türk toplulukları arasındaki ortak eğitim projelerini uygulamakla yükümlü kurum ve kuruluşlar şunlardır:

Milli Eğitim Bakanlığı (Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü), Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Yerel Heyetler (Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Topluluklarından Gelen Öğrencilere Yönelik Hizmetler Koordinatörlüğü Komisyonları), Eğitim Temsilcileri (Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Topluluklarından Gelen), Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER), TİKA (Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı Başkanlığı), Dışişleri Bakanlığı.

Türkçe Öğretimi

Öğrencilere bir yıl Türkiye Türkçesi öğretilmesi ile ilgili görev Yükseköğretim Kuruluna verilmiştir. Bu hizmetin yapılması için Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER), öğrencilere Türkiye Türkçesi eğitimi vermenin yanında çeşitli uyum sorunlarının çözülmesinde de yardımcı olmuştur. Ankara Üniversitesi'nin yükünü hafifletmek amacıyla, 1995-1996 eğitim-öğretim yılından-itibaren Gazi ve Abant İzzet Baysal Üniversiteleri, 1996-1997 eğitim-öğretim yılından itibaren de Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırma Enstitüsü tarafından Türkiye Türkçesi eğitimi verilmeye başlanmıştır.⁸

Öğrencilerin Başarı Durumu

1992-1993 eğitim-öğretim yılından itibaren gelen öğrencilerin başarı durumları Kurulumuz tarafından takip edilmektedir. Üniversitelerimizden alınan başarı durumlarına ilişkin bilgiler incelendiğinde, iyi bir seçim yapılarak getirilen ülkelerin öğrencilerinin daha başarılı oldukları görülmektedir. Bu nedenle, seçme ve yerleştirme sınavı yapılan ülkelerde başvuruların çok olmasının sağlanması, diğer ülke ve topluluklarda ise öğrenci seçimlerine daha fazla özen gösterilmesi gerektiği kanısına varılmıştır.⁹

Tablo 1: 1992- 1993 Öğretim Yılından günümüze kadar kullanılan kontenjanlar.

⁸ T.C. YÖK Raporu, Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu (Türk ve Akraba Toplulukları ile ilişkiler ve yurt dışında okuyan T.C. vatandaşı öğrenciler) Mart 2003. yok.gov.tr, s, 138

⁹ YÖK Raporu, s, 138

1992-2009	Verilen Kontenjan	Kullanılan	Mezun olan	Halen öğrenime devam eden	2008-2009'da verilen kontenjan
Azerbaycan	4676	3664	1299	659	150
Kırgızistan	4740	2597	620	606	150
Kazakistan	4625	3247	894	484	150
Özbekistan	3106	1783	287	19	
Türkmenistan	4896	3957	1485	566	120
Toplam	22043	15248	4585	2334	570

Kaynak: Tablo <http://yeogm.meb.gov.tr/ikili/turk.htm#>'den alınan bilgilerle oluşturulmuştur

Günümüze kadar devam eden bu projede kayda değer başarılar elde edilmiştir. Fakat proje kapsamında Türk Cumhuriyetlerinden ülkemize gelen 15.248 gençten 4.585'i mezun olabilmiş geri kalanlar ise öğrenimlerini tamamlayamamışlar ve bursları kesilmiştir.¹⁰

Başarısız olan öğrencilerin durumları incelendiğinde, devamsız öğrencilerin sayısının çok olduğu görülmektedir. Ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerine verilen burs miktarının yetersizliği, öğrencilerin eğitimleri dışında işlerle ilgilenmelerine neden olmaktadır. Ayrıca, Türkiye Türkçesi eğitimine geç gelmeleri, öğrenimlerine yeterli Türkçe öğrenmeden başlamaları, ortaöğretimlerindeki eğitim-öğretimin farklılığı, bazı ders kitapların pahalı olması ve kitap bedellerinin yeterli bulunmaması veya geç verilmesi, diğer başarısızlık nedenleri arasında sayılabilir.¹¹

Devlet Burslusu öğrencilere aylık burs ödenmekte, üniversite katkı payı, ikamet tezkeresi bedeli ve tedavi giderleri karşılanmakta, Yurtkur ya da üniversite yurtlarında barınmaları sağlanmakta, kitap-kırtasiye ve giyim ihtiyaçları için yardım yapılmaktadır.

Söz konusu öğrencilerin öğrenimleri sırasında karşılaştıkları sorunları çözmek ve iki ülke arasındaki eğitim ilişkilerinin yürütülmesine katkı sağlamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Sözleşmeli statüde Eğitim Temsilcileri görevlendirilmektedir. Söz konusu temsilcilerin lojman kira ve ikamet tezkeresi bedeli, şehir içi ulaşım giderleri ve maaşları amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.¹²

Tablo 2: Büyük öğrenci projesi kapsamında türk cumhuriyetleri ile türk ve akraba topluluklarından gelip ülkemizde öğrenim gören öğrencilere 2009 yılında yapılan ödemeler (TL)

		TL
1.	Aylık Burs Tutarı (Türkçe Lisans Eğitimi ve Yükseköğrenim öğrencileri için)	195
2.	Aylık Burs Tutarı (Lisansüstü öğrencileri için)	220
3.	Giyecek Yardımı (Türkçe Lisan Eğitimi, Yükseköğrenim ve Lisansüstü)	140

¹⁰ <http://yeogm.meb.gov.tr/ikili/turk.htm#>

¹¹ YÖK Raporu, s, 140

¹² <http://yeogm.meb.gov.tr/ikili/turk.htm#>

	öğrencileri için nakden ve yılda bir defa ödenecektir.)	
4.	Kitap Kırtasiye Bedeli (Türkçe Lisan Eğitimi, Yükseköğrenim ve Lisansüstü öğrencileri için nakden ve yılda bir defa ödenecektir.)	110
5.	İkamet Tezkeresi Bedeli (Yıllık)	90
6.	Öğrenci Katkı Payı Bedeli (Millî Eğitim Bakanlığı tarafından üniversitelere yıllık olarak ve yılda iki kere de ödenmektedir.)	85
7.	Tedavi Yardımı: Türkçe Lisan Eğitimi gören öğrencilerin tedavi giderleri Millî Eğitim Bakanlığı tarafından, üniversitelere kayıtlı öğrencilerin tedavi gideri ise üniversite bütçelerinden ödenecektir.	

Kaynak: <http://veogm.meb.gov.tr/rehberi/bursmiktari.htm>

Ön lisans diploması alan öğrencilerden başarılı olanların lisans programlarına dikey geçişleri teşvik edilmektedir. Ayrıca, lisans eğitimlerini ülkemizde tamamlayan öğrencilerden ülkelerince talep edilenler, lisansüstü eğitimlerine devam etmektedir.¹³

Ayrılan kontenjanlara program dağılımı, ülkelerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılmaktadır. İhtiyaç duyulan programlar, Dışişleri Bakanlığı kanalı ile ilgili ülkelerden istenmekte, bilgiler YÖK'e ulaştığında, üniversitelerin fiziki imkanları ve ülkelerin istekleri dikkate alınarak, öğrencilerin öğrenim görecekları programlar ve yükseköğretim kurumları belirlenmektedir.¹⁴

Yabancı uyruklu öğrencilerden kendi mali imkanları ile Türkiye'de yükseköğrenim görmek isteyenlerin Yabancı Uyruklu-Öğrenci Sınavı'nı (YÖS) kazanmaları zorunludur.¹⁵

Türkiye'de yapılan Türk Cumhuriyetleri ile Akraba Toplulukları Sınavı'nın (TCS) Türkçe Seviye Tespit Bölümünde baraj sistemi uygulanmaktadır. Baraj, öğrencinin üniversitedeki eğitim-öğretimini sürdürebilecek derecede Türkiye Türkçesi bildiğinin kanıtlanması amacıyla yöneliktir.¹⁶

Sınavda, Türkçe bilen öğrenciler için Türkçe seviye tespit sınavı da uygulanmaktadır. Sınav sonucunda (A) ve (B) seviyesinde Türkçe bilen öğrenciler yerleştirildikleri yükseköğretim kurumlarında öğrenime başlamakta, (C) seviyesindeki Türkçe bilen öğrenciler ise 1 yıl Türkiye Türkçesi eğitimi görerek bir sonraki yıl üniversitelerde kazanmış oldukları programlarda eğitimlerini sürdüreceklardır.¹⁷

¹³ YÖK Raporu, s, 140

¹⁴ YÖK Raporu, s, 133

¹⁵ YÖK Raporu, s, 133

¹⁶ YÖK Raporu, s, 133

¹⁷ YÖK Raporu, s, 133

5. Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Öğrencilerin Sorunlarıyla İlgili Yapılan Araştırmalarda Elde Edilen Bulgular

Milli Eğitim Bakanlığı Türk dünyası ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerle ilgili yapmış olduğu bir araştırmada, Türkiye'ye gelen öğrencilerin % 52.5'inin yurtlardaki barınma, beslenme ve sosyal koşullardan memnun olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin % 42'si Türk uyruklu öğrencilerle uyumu artırmak için sosyal faaliyetlerin düzenlenmesi gerektiğini düşünürken, % 14,3'ü de kendilerinin kolaylıkla uyumu sağlayabildiklerini ve bu konuda bir şey yapmaya gerek olmadığını belirtmişlerdir. Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen bu öğrencilerin yetkililere iletilmesini istedikleri sorunların basında % 60.7 ile bursların yetersizliği yer almıştır.¹⁸

Başka bir araştırmanın sonuçları, yabancı uyruklu ve Türk üniversite öğrencilerinin sorunlarının öncelikle okul yaşamı daha sonra benlik ve iç yaşam, aile yaşamı, geleceğe ilişkin kaygılar, sağlık ve beden gelişimi ve arkadaşlık yaşamı ile ilgili olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte, tüm alanlarda yabancı uyruklu öğrencilerin, Türk öğrencilerden daha fazla sorun yaşadıkları ortaya çıkmıştır.

Yabancı uyruklu öğrencilerin sorunları Türkiye'ye geliş yılına ve Türkiye'de kaldıkları yere göre fark göstermiştir. Türkiye'de 1 yıl süreyle kalan yabancı uyruklu öğrencilerin sorunları, Türkiye'de 3 yıl süreyle kalan öğrencilerin sorunlarından daha fazla olduğu ortaya çıkmış ve bu durum, öğrencilerin ilk defa ailesinden ve ülkesinden uzakta yaşamalarına, farklı okul sisteminin yarattığı gerilimlere bağlanmıştır. Evde kalan yabancı uyruklu öğrencilerin sorunlarının yurtlarda kalan öğrencilerin sorunlarından daha fazla olduğu sonucu ise evde kalan yabancı uyruklu öğrencilerin çevreden daha fazla izole ve sorunlarıyla başbaşa kalmış olabileceğine bağlanmıştır.¹⁹

"Azerbaycan'dan Türkiye'ye Eğitim Amacıyla Gelen Öğrencilerin Dil-Kültür-Sosyal Problemleri ve Çözüm Teklifleri" adlı yüksek lisans tez çalışmasında, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelen öğrencilerin dil, kültür ve uyum problemlerini incelemiştir. Araştırma sonucunda Azeri öğrencilerin eğitim ve öğretimde rastlanılan alfabe ve çevre şartları gibi farklılıkların oluşturduğu problemlerin yanı sıra bu projenin bütçenin kısıtlı olması da önemli ölçüde öğrencilerin eğitimini etkilemekte olduğu tespit edilmiştir.²⁰

¹⁸ Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2001). Türk dünyasından ve kardeş topluluklardan gelen öğrencilerle ilgili bir araştırma. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

¹⁹ Ercan L. ESENTÜRK- (1998).

²⁰ Bilge AYDIN, "Azerbaycan'dan Türkiye'ye Eğitim Amacıyla Gelen Öğrencilerin Dil-Kültür-Sosyal Problemleri ve Çözüm Teklifleri" Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1995.

Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerle ilgili birçok yüksek lisans ve doktora tezi bulunmaktadır. Yapılan araştırmalar incelendiği zaman öğrencilerin sorunların şu başlıklar altında toplandığı görülmektedir:

- Vatan hasreti,
- Barınma,
- Sosyal ilişkiler,
- Uyum sorunları
- Karşı cinsle ilişkiler,
- Dil yetersizliği,
- Ekonomik sorunlar,

6. Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Akraba Topluluklarından Türkiyeye Yüksek Öğrenim Görmek Amacıyla Gelen Öğrencilerin Uyum Ve İletişim Sorunları (Konya Selçuk Üniversitesi Örneği)

6.1. Metodoloji

Araştırmanın Yöntemi: Bu çalışma, keşifsel bir araştırmaya dayalı olup, araştırmada temel olarak birincil verilerden yararlanılmıştır. Bahsedilen bu birincil veriler, anket aracılığı ile toplanmıştır. Ankette kullanılan soruların tamamı kapalı uçludur. Soruların geliştirilmesinde nominal, ordinal ve aralıklı ölçeklerden yararlanılmıştır.

Araştırmanın ana kütesini, Konya Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören 387 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Örneklem kümesi 100 öğrencidir.

Verilerin analizi: Toplanan verilerin analizi, Spss for windows 16.0 istatistik paket programına kodlanarak yüklenmiştir. Daha sonra, bu program yardımıyla tasnif ve analiz edilmiştir. Analizlerde frekans dağılımları, aritmetik ortalamaya ve standart sapmalar kullanılmıştır.

Araştırmanın kısıtlılıkları, Araştırma Konya Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören lisans öğrencileri ile sınırlıdır. Bunun nedeni Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Akraba Topluluklarından Selçuk Üniversitesine gelen öğrencilerin sayı ve çeşitliliğinin, araştırma için yeterli bulunmasıdır.

Bulgular: Bu öğrencilerin Türkiye'deki şartlara kısa sürede uyum sağlayabilmeleri ve kendilerine tanınan eğitim-öğretim imkanlarından çevreyle uyum içerisinde ve en üst düzeyde yararlanabilmeleri, yaşadıkları sosyo-kültürel ortama alışmalarını zorlaştıran olumsuz şartların kısa sürede ve etkili bir biçimde ortadan kaldırılması gayret ve çalışmalara bağlıdır. Bu bakımdan bu konuda yapılacak çalışmalar önem kazanmaktadır. Öğrencilerin ekonomik durumları, Türkiye Türkçesi ile ilgili becerileri, Türkiye'de kaldıkları süre uyum ve iletişim sorunlarında önemli etkenlerdendir.

Tablo 3: Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören araştırmamız kapsamındaki Türk Cumhuriyetleri ve Türk ve Akraba Topluluklarından gelen öğrenciler

Fak/Yük.Okul	Azerbaycan		Kazakistan		Kırgızistan		Özbekistan		Türkmenistan		Ahska		Uygur	
	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E
Diş hekimliği		3												
Eğitim Fak.	5	16	2	2		1					5	19		
Fen-Edb.Fak.	2	19		2		2					2	14		
Hukuk Fak		14					4	8		2		2		
İletişim Fak.		7		1		4		7						1
İlahiyat		1												
İ.İ.B.F		27		7		3						13		3
Müh.Mim.F.		19	1	18		10				2		28		
Mes. Eğitim	2	2	5		3						1	7		
Tek.Eğt.Fak		3		1					42			1		
Selç.Tıp Fak.	1	1						2						
Tıp Fak	1	5										9	1	2
Veteriner F.		2										7		
Ziraat Fak.		4				2						7		
Güzel Sn.Fak						22						107		
TOPLAM	11	123	8	31	3	22	4	17	42	4	8	107	1	6
	134		39		25		46		115		21		7	
Genel Toplam	387													

Kaynak: Selçuk Üniversitesi Türk Devlet Ve Akraba Toplulukları Burslu Öğrenciler Merkezi kayıtlarından alınmıştır.

Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören 847 yabancı uyruklu öğrenci statüsündeki öğrenci içerisinde 387'si Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan Cumhuriyetlerinden gelenlerle birlikte, Ahska, Uygur kökenli öğrencilerden oluşmaktadır.

Geriye kalan 460 öğrenci ise, Afganistan, Arnavutluk, Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Bosna Hersek, Çeçen, Çin, Dağıstan, Makedonya, Malezya, Moğolistan, Romanya, Rusya, Sırbistan K., Suriye, Slovakya, Tacikistan, Tanzanya, Danimarka, Fas, Filistin, Gürcistan, Hollanda, Irak, İran, İtalya, Kosova, Kıbrıs, Kenya, Maldiv Cumhuriyetlerinden gelmektedir.

6. 2. Analiz

- Örneklem kümesindeki öğrencilerin %18 kız, %82'si erkektir.
- Örneklem kümesindeki öğrencilerin % 55'i 21-23 yaşları arasında, % 27'si 18-20 ve geriye kalanların da %18'i 24-25 yaşları arasındadır.
- Örneklem kümesinde, Azeri'leri oranı %34, Kazak'ların oranı %11, Kırgız'ların oranı %7, Özbek'lerin oranı %11, Türkmen'lerin oranı %29, Ahıskalı'ların oranı %6 ve Uygur'ların oranı %2'dir. (**Tablo 4**)

Tablo 4: Örneklem kümesindeki öğrencilerin cinsiyet ve yaş durumları ve uyrukları

Cinsiyetiniz?		
	n	%
KIZ	18	18,0
ERKEK	82	82,0
Toplam	100	100,0
Yaşınız?		
18-20 yaş	27	27,0
21-23 yaş	55	55,0
24-25 yaş	18	18,0
Toplam	100	100,0
Uyruğunuz?		
AZERİ	34	34
KAZAK	11	11
KIRGIZ	7	7
ÖZBEK	11	11
TÜRKMEN	29	29
AHISKALI	6	6
UYGUR	2	2
Toplam	100	100,0

- Aylık harcamanız ne kadar? Sorusuna öğrencilerin %51 200-399 TL arası, %21'i 199 TL ve aşağı,
- % 16'sı 400-599TL arası, %12'i 600 TL ve üstü şeklinde cevap vermiştir.
- Geçiminizi sağladığınız gelirinizi hangi kaynaklardan karşılıyorsunuz? Sorusuna ise öğrencilerin % 52'i burs ile birlikte ailesinden de destek aldığını, %22 yalnızca ailesinin desteği ile yaşamını sürdürdüğünü, % 26'ı ise burs almakla birlikte bir işte çalışarak da geçimini sağladığını ifade etmiştir.
- Öğrencilere verilen 195 TL burs yeterli olmadığı için ya ailelerinden destek almak ya da bir işte çalışmak zorunda kalmaktadırlar. (**Tablo 5**)

Tablo 5: - Örneklem kümesindeki öğrencilerin aylık harcamaları

Aylık harcamanız ne kadar?		
	n	%
199 TL VE AŞAĞI	21	21,0
200-399 TL	51	51,0
400-599 TL	16	16,0
600 TL VE ÜSTÜ	12	12,0
Toplam	100	100,0

- Devam ettiğiniz programdan/bölümden memnun musunuz? Sorusuna öğrencilerin %49'u Kısmen, % 39 evet, %12' de hayır şeklinde cevap vermişlerdir.
- Akademik başarı durumunuz nasıldır? Sorusunu ise %55'i orta, %29'u iyi, %16'ı ise kötü olarak cevaplandırmışlardır.
- Devam edilen programdan memnuniyet oranı ile (%49'u Kısmen, % 39 evet), Akademik başarı düzeyi arasındaki yakınlık (%55 orta, % 39 evet) yakınlık dikkat çekicidir. Aralarında bir ilişki olduğu düşünülebilir. (**Tablo 6**)

Tablo 6: Öğrencilerin devam ettiği programdan/bölümden memnuniyet ve akademik başarı durumu

Devam ettiğiniz programdan/bölümden memnun musunuz?		
	n	%
EVET	39	39,0
KISMEN	49	49,0
HAYIR	12	12,0
Toplam	100	100,0
Akademik başarı durumunuz nasıldır?		
İYİ	29	29,0
ORTA	55	55,0
KÖTÜ	16	16,0
Toplam	100	100,0

- Ailenizle olan ilişkileriniz nasıldır? Sorusuna öğrencilerin % 53'ü iyi, %37'i kısmen, %10'u iyi değil şeklinde cevap vermişlerdir.
- Öğrencilere ülkeleriyle ilgili en çok neyi özledikleri sorulduğunda %46'sından aile, %23'ünden arkadaşlar, %25'inden yaşadıkları yer, %6'sından akrabalar cevabı alınmıştır.
- Öğrencilerin, %54'ü yılda bir, %20'si altı ayda bir , %16'sı üç ayda bir, %5'inin iki ayda bir ve yine %5'inin de iki yılda bir ülkelerine gittikleri tespit edilmiştir.
- Bu sorularla öğrencilerin ülkelerine ve ailelerine duydukları özlemle uyum sorunları arasında bağıntı kurulmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin genel olarak aileleri ile aralarının iyi olduğu ve ülkelerine özlem duydukları

ları gözlenmiştir. Ülkelerine gitme sıklıkları ise ekonomik durum, tatil süreleri, uyum sorunları ve ülke özlemleri ile ilgili bir konudur. (**Tablo 7**)

Tablo 7 : Öğrencilerin aileleri ile ilişkiler, Ülkelerinde özlem duydukları şeyler ve Ülkelerine gitme sıklıkları

Ailenizle olan ilişkileriniz nasıldır?		
	n	%
İYİ	53	53,0
KISMEN	37	37,0
İYİ DEĞİL	10	10,0
Toplam	100	100,0
Ülkenizle ilgili en çok neyi özleyorsunuz?		
AİLE	46	46,0
ARKADAŞLAR	23	23,0
YAŞADIĞINIZ YER	25	25,0
AKRABALAR	6	6,0
Toplam	100	100,0
Ülkenize hangi sıklıkla gidiyorsunuz?		
İKİ AYDA BİR	5	5,0
ÜÇ AYDA BİR	16	16,0
ALTI AYDA BİR	20	20,0
YILDA BİR	54	54,0
İKİ YILDA BİR	5	5,0
Toplam	100	100,0

- Üniversitede hiç disiplin soruşturması geçirdiniz mi? Sorusuna öğrencilerin %90'ı hayır, %10'u evet demişlerdir.
- Yine Türkiye'de herhangi bir konuda hakkınızda adli bir soruşturma yapıldı mı? Sorusunu %93'ü hayır, %7'i evet olarak cevaplandırmıştır.
- Bu sorularla öğrencilerin uyum sorunlarının bir boyutu öğrenilmeye çalışılmıştır.
- Üniversitede ve dışında öğrencilerin hakkında açılan soruşturmaların azlığı dikkat çekicidir. Bu durum uyum sorunlarının çok ileri boyutlarda olmadığı şeklinde yorumlanabilir. (**Tablo 8**)

Tablo 8 : Öğrencilerin Üniversite içinde veya dışında geçirdikleri soruşturmalar

Üniversitede hiç disiplin soruşturması geçirdiniz mi?		
	n	%
EVET	10	10,0
HAYIR	90	90,0
Toplam	100	100,0

Türkiye'de herhangi bir konuda hakkınızda adli bir soruşturma yapıldı mı?		
EVET	7	7,0
HAYIR	93	93,0
Toplam	100	100,0

- Türkiye'de yaşadığınız en önemli sorun nedir? Sorusuna %33 iletişim, %30 uyum, %9 barınma, %28 ekonomik sorunlar olduğu şeklinde cevaplar vermişlerdir
- Sorunlarınızı daha çok kiminle konuşursunuz? diye sorulduğunda öğrenciler, Kendi ülkelerinden arkadaşlarıyla%41, Üniversite psikolojik danışmanı ile %21, Danışman Öğretim elemanlarıyla %17, Sınıf arkadaşlarıyla %6, Aileleriyle %15 oranlarıyla görüştiklerini ifade etmişlerdir.
- Bu sorularla öğrencilerin temel sorunları ve bu sorunları çözmek amacıyla başvurdukları yöntemler öğrenilmeye çalışılmıştır. (Tablo 9)

Tablo 9 : Öğrencilerin yaşadıkları sorunlar ve sorunlarını konuştukları kişiler

Türkiye'de yaşadığınız en önemli sorun nedir?		
	n	%
İLETİŞİM	33	33,0
UYUM	30	30,0
BARINMA	9	9,0
EKONOMİK	28	28,0
Toplam	100	100,0
Sorunlarınızı daha çok kiminle konuşursunuz?		
ÜNİVERSİTE PSİKOLOJİK DANIŞMANIYLA	21	27,0
KENDİ ÜLKEMDEN ARKADAŞLARIMLA	41	41,0
DANIŞMAN ÖĞRETİM ELEMANLARIYLA	17	11,0
SINIF ARKADAŞLARIMLA	6	6,0
AİLEMLE	15	15,0
Toplam	100	100,0

Tablo14 : Öğrencilerin uyum ve iletişimi sorunları ile ilgili çeşitli sorular

		Kesinlikle	Katılmıyorum	Kısmen	Katılıyorum	Kesinlikle
		Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen	Katılıyorum	Katılıyorum
		%	%	%	%	%
14.	Türkiye'ye gelmeden önce Türkiye hakkında olumlu düşüncelere sahiptim	21	17	9	24	29
15.	Türkiye hakkında şu anda olumlu düşüncelere sahibim	11	11	13	33	32

16.	Ev/Yurt arkadaşları ile olumlu ilişkilere sahibim	6	9	39	12	34
17.	Okul arkadaşları ile olumlu ilişkilere sahibim	4	6	40	21	29
18.	Yakın çevrede esnafla olumlu ilişkilere sahibim	14	23	28	20	15
19.	Karşı cinsle olumlu ilişkilere sahibim	8	6	22	34	30
20.	Arkadaş gruplarına girmekte zorluk çekmiyorum	18	25	23	21	13
21.	Çevre bize karşı olumlu bir bakış açısına sahip	7	3	26	37	27
22.	Kendimi Türkçe olarak rahatça ifade edebiliyorum	20	23	22	21	14
23.	Türkçe konuşmaları rahatça anlayabiliyorum	16	16	27	24	17
24.	Türkçe gazete ve dergileri okuyorum.	13	17	30	26	14
25.	Türkiye televizyonlarında haberleri izlerim	15	24	25	22	14
26.	Türkiye televizyonlarında takip ettiğim diziler var	12	22	32	23	11

- 14 ve 15. soruları birlikte değerlendirdiğimizde öğrencilerin Türkiye'ye geldikten sonra olumsuz düşüncelerinde azalma buna karşılık olumlu düşüncelerinde bir artış eğilimi olduğu gözlenmektedir.
- 16 ve 17. sorularda öğrencilerin okul ve ev/yurtlardaki uyumları öğrenilmeye çalışılmıştır. Okul ve yurtlardaki uyum seviyesi birbirine yakın görünmektedir ve ortalama olarak olumlu bir eğilim göstermektedir.
- 18 sorudaki yakın çevre esnafla ilişkiler ise çok olumsuz bir tablo sergilememekle birlikte, okul ve yurt çevrelerindeki kadar olumlu değildir. Bu durum öğrencilerin Türkçe olarak kendilerini ifade edememeleriyle ilgili olarak değerlendirilebilir.
- 19. sorudaki karşı cinsle ilişkiler oldukça olumlu bir seviyede gerçekleştiği gözlenmektedir.
- 20. soruya verilen cevaplardan (%43 olumsuz) öğrencilerin arkadaş guruplarına girmekte sıkıntı yaşadıkları anlaşılmaktadır.
- 21. soruya verilen cevaplardan öğrencilerin çevrenin kendilerine bakış açısını olumlu olarak değerlendirdikleri anlaşılmaktadır.
- 22 ve 23. sorulara verilen cevaplardan öğrencilerin bir iletişim sorunu yaşadıkları anlaşılmaktadır. Kendini ifade etmekte Konuşmaları anlamaya oranla daha fazla sıkıntı çektikleri gözlenmektedir.
- 24 ve 25 sorularda referans çerçevesi oluşturan unsurlar olmaları ve toplumsal yapı ve olayları çözümlenmede veriler sunmaları açısından gazete ve dergi okuma ve TV'de haber izleme eğilimleri öğrenilmeye çalışılmıştır.

- soruda iletişimde referans çerçevesi oluşturan unsurlar olmaları açısından TV'lerde dizi izleme oranları öğrenilmeye çalışılmış ve %34 olumlu %32 kısmen cevabı alınmış bu durum öğrencilerin iletişim becerilerinin gelişmesi açısından olumlu değerlendirilmiştir. (Tablo 14)

8. Sonuç ve neriler

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara değinilmiş ve öğrencilerin uyum ve iletişim sorunlarının çözüm ne katkıda bulunmak amacıyla bazı önerilere yer verilmiştir.

- Her Őeyden önce bu araştırma üniversitede eğitimine devam eden öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Bu öğrencilerde çeşitli sorunların bir Őekilde üstesinden gelmişlerdir. Aslında uyum ve iletişim sorunlarına bir çözüm bulamayarak öğrenimini yarıda bırakan öğrenciler üzerinde yapılacak bir araştırmada tablo daha net olarak görülebilecektir.
- Öğrenci bursları yetersizdir. Yetersiz olması nedeniyle bazı öğrenciler para kazanmak amacıyla çalışmak zorunda kalmakta ve derslerini ihmal etmektedirler. Bu durum da onların başarısızlığında önemli bir etken olmaktadır.
- Öğrencilerin ülkelerine ve ailelerine duydukları zlem uyum sorunlarına yol açmaktadır.
- Üniversitede ve dışında öğrencilerin hakkında açılan soruştırmaların azlığına bakılarak uyum sorunlarının çok ileri boyutlarda olmadığı Şeklinde yorumlanabilir.
- Öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının Yurtkur tarafından ücretsiz olarak karşılanması yerinde olmuştur. Misafir ğrenciler, böylece diğer öğrencilerle iletişim kurabilecekleri ve sosyalleşebilecekleri bir ortam olan yurtlara yönelmektedir.
- Üniversitelerdeki psikolojik danışma ve rehberlik servisleri fonksiyonel ve daha kolay ulaşılabilir bir Őekilde rgtlenmelidir. Bu birimler üniversitelerin çeşitli birimleri ve diğer ilgili kurumlarıyla işbirliği yaparak daha etkin faaliyetler göstermelidir.
- Misafir ğrencilerin, uyum sorunlarını daha Türkiye'ye geldikleri ilk günlerde belirlemek, önlemek ve özlemek amacıyla, öğrenciler onların dilini bilen Psikolojik danışmanlar görevlendirilmelidir
- Öğrencilerin uyum sorunlarını temelinde Türkiye Türkçesine yeterli konuşamaları yatmakta ve daha sonra bu iki unsur diğerleriyle birleşerek bir kısır döngü oluşturmaktadır. Bu sorunun çözümü için ğrenciler Türkiye'ye gelmeden ve geldikten sonra konuşma ve yazma becerilerini geliştirebilecekleri ortamlar oluşturulmalıdır.

- Üniversite içinde ve şehirlerde yerli öğrenciler ve halkla misafir öğrencileri buluşturacak çeşitli etkinlikler (sportif, sosyal ve kültürel) düzenlenmeli, böylece kaynaşma sağlanarak önyargıları oluşumunun önüne geçilmelidir.
- Misafir öğrencilere ilk geldikleri günlerde üniversitenin birimlerini ve imkanlarını ve şehri tanıtmak amacıyla rehberlik yapılmalıdır.
- Misafir öğrencilerle birlikte yerli öğrencileri bir araya getirecek küçük faaliyet grupları oluşturularak öğrencilerin birbirleriyle kaynaşması sağlanmalıdır. Türkiye üniversitelerindeki öğrenci topluluklarından bu amaçla yararlanılabilir.
- Türkiye’de öğrenimi sırasında karşılaştığı sorunlarla baş edemeyerek, öğrenimini yarım bırakmak zorunda kalan öğrenciler hem kaynak ve kapasite israfına sebep olmakta hem de gençlerin en değerli yılları boşa gitmektedir.

Ayrıca, gençlerin Türkiye’den olumsuz izlenimlerle ayrılması da, Büyük Öğrenci Projesinin Türk dünyasıyla kalıcı bir kardeşlik ve dostluk köprüsü kurmak amacıyla bağdaşmamaktadır.

KAYNAKÇA

1. Bilge AYDIN, "Azerbaycan'dan Türkiye'ye Eğitim Amacıyla Gelen Öğrencilerin Dil-Kültür-Sosyal Problemleri ve Çözüm Teklifleri" Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1995.
2. Doğan CÜCELOĞLU, İnsan ve davranışı (7. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi. 1997
3. Ercan L ESENTÜRK-. (1998). Yabancı uyruklu ve Türk Üniversite öğrencilerine ait sorunların bazı değişkenler açısından incelenmesi. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
4. Ethem ÖZGÜVEN, "Yurtlarda Kalan Üniversite Öğrencilerinin Sağlık ve Psikolojik Sorunları". V. Ulusal Psikoloji Kongresi, Psikoloji-Seminer Dergisi Özel Sayısı, sayı: 8. İzmir: Ege Üniversitesi Ed. Fak. Yayını, 1990,
5. Güvenç BOZKURT, İnsan ve Kültür, İstanbul, Remzi Yayınevi, 1984
6. <http://yeogm.meb.gov.tr/ikili/turk.htm#>'den 24. 04. 2009 alınmıştır.
7. <http://yeogm.meb.gov.tr/rehberi/bursmiktarı.htm>' den 24. 04. 2009 alınmıştır
8. Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2001). Türk dünyasından ve kardeş topluluklardan gelen öğrencilerle ilgili bir araştırma. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
9. Nezahat GÜÇLÜ, "Yabancı Öğrencilerin Uyum Problemleri," Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12, 1996.
10. OTRAR, M., EKŞİ, H., DİLMAÇ, B. VE ŞİRİN, A. (2002). "Türkiye’de Öğrenim Gören Türk Ve Akraba Topluluk Öğrencilerinin Stres Kaynakları, Başa Çıkma Tarzları İle Ruh Sağlığı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2
11. T.C. DEVLET BAKANLIĞI. "Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Topluluklarından Öğrenci Getirme Projesi / 1992-2000." (Briefing Metni). Ankara: (2000)
12. T.C. YÖK RAOPRU, Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu (Türk ve Akraba Toplulukları ile ilişkiler ve yurt dışında okuyan T.C. vatandaşı öğrenciler) Mart 2003. yok.gov.tr, s, 138
13. Hüseyin TUTAR, (2002). Türk Cumhuriyetleri ve akraba toplulukları’ndan gelen öğrencilerin başarısızlık nedenleri. Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.

14. Yüksel KAVAK - Gülşün ATANUR BAKSAN, Türkiye'nin Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Akraha Topluluklarına Yönelik Eğitim Politika Ve Uygulamaları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2001, Sayı: 20
15. 2922 Sayılı Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Kanun 15.04.1985 gün ve 85/9380 sayılı Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin yönetmelik
16. 22.09.1993 tarihli ve 8991 sayılı Türk cumhuriyetleri,Türk ve akraha topluluklarından gelen öğrenci temsilcilerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili yönerge.
17. Türk cumhuriyetlerinde açılan Türkiye Türkçesi eğitim-öğretim merkezleri yönergesi tebliğler dergisi: şubat 2009 / 2617
18. Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraha Topluluklarından Gelen Öğrencilere Verilen Yükseköğrenim Bursları ile ilgili Şartname (4.6.1999 tarih ve 4490 sayılı Makam Onaylı)

Summary

COMPLIANCE AND COMMUNICATION PROBLEMS OF STUDENTS FROM TURKISH REPUBLICS, RELATIVE COMMUNITIES STUDYING IN THE TURKEY (KONYA SELÇUK UNIVERSITY, CASE STUDY)

***E. Fazıl CHOLLU**

(Selchuk University, Turkey)

****Y. Emre OZTURK**

(Selchuk University, Turkey)

After gaining independence, cooperation activities on educational, cultural and economic fields were begun and several agreements were made between Turkey and the Turkish Republics. A special place was given to the topic of training in these agreements and protocols. In this context, 15,248 students from the Turkish Republics, Turk and Relative nations came to Turkey and 4585 of them graduated since 1992.

* Ersen Fazıl COLLU Selcuk University Social Sciences M.Y.O. Konya e-posta: efcollu@gmail.com

** Yunus Emre Öztürk Selcuk University Social Sciences M.Y.O. Konya e-posta: yunem@selcuk.edu.tr